

„Bond. Neo Bond.“ aneb Do pekla a zase zpátky v comicsovém skorohitu

Svět, ve kterém žijeme, není zdaleka obýván pouze lidmi. Je rovněž plný polo-andělů a polo-démonů, kteří do něj sice kvůli zachování rovnováhy nemohou přímo zasahovat, mohou ale nám lidem našeptávat, co máme dělat, což většinou bohatě stačí. Překročí-li však přesto někdo z nich (rozuměj někdo z těch zlých, posednutí vyslancem nebe se ve filmu nevyskytuje) tuto pomyslnou hranici, čeká ho seznámení s Johnem Constantinem (Keanu Reeves), vymítačem, který jej nekompromisně pošle tam, odkud přišel, tedy přímo do horoucích pekel.

Poslední rutinní fuška (kdysi dávno se vymítalo celý film, Johnovi dnes nestojí za to kvůli posedlému děvčeti ani típnout cigárko) však nabrala nečekané obrátky, když se zaříkávaný démon pokusil učinit něco neslýchaného - totiž prokousat se z dívčina posedlého těla ven. Constantine začíná tušit, že se děje něco nekalého. O čem ale zatím nemá ponětí je, že v Mexiku byl nalezen hrot kopí, jímž byl usmrcen Ježíš Kristus (magický artefakt, který se ztratil za Druhé světové války) a že se brzy seznámí s pohlednou policistkou Angelou Dodsonovou (Rachel Weissová), která odmítá věřit tomu, že její sestra Isabel, bigotní katolička, spáchala sebevraždu. To vše spolu souvisí a než Constantine zjistí jak, projde doslova peklem...

Postava Johna Constantinea se poprvé objevila v roce 1985 na stránkách comicsu jménem *Saga of the Swamp Thing* nakladatelství DC Comics a brzy poté se dočkala vlastní řady, nazvané *Hellblazer*. Režii filmové adaptace tohoto v našich končinách ne příliš známého comicsu (či spíše adaptace jeho hlavního hrdiny, v titulcích je totiž napsáno „založeno na postavě z *Hellblazera*“), byl pověřen na poli celovečerního filmu debutující Francis Lawrence, který se doposud věnoval hlavně natáčení videoklipů (pro Britney Spears, Aerosmith ad.).

Jeho film má zdánlivě všechny předpoklady k tomu, aby se stal kasovním trhákem. Osvědčenou tematiku, zajímavý příběh, hvězdu první velikosti v hlavní roli, dynamické akční sekvence, působivé triky, slušnou skupinu potencionálních diváků v podobě fanoušků původního comicsu atd. S největší pravděpodobností se jím však nestane. Jako by mu totiž přes to přese všechno něco důležitého scházelo. Něco, co se nedá zaplatit nebo vykalkulovat, ono nepojmenovatelné kouzlo, které mají všechny opravdu dobré snímky a které je utvářeno souzněním všech jednotlivých složek těchto filmů a přece je něčím mnohem víc, než jen sumou těchto položek.

Možná tkví problém hlavně v tom, že je těžké posoudit, komu je vlastně snímek *Constantine* určen. Milovníkům akčních podívaných totiž asi přijde moc ukecaný, diváci preferující psychologicky prokreslené

charaktery a důmyslně vystavěný příběh pravděpodobně dají přednost něčemu méně bizarnímu a více uvěřitelnému a dvakrát odvázaní z něj asi nebudou ani výše zmiňovaní fanoušci comicsové předlohy, jíž film není zrovna příliš věrný.

Vizuálně je *Constantine* atraktivní podívanou a jeho režisér nezapře svou klipařskou minulost. Některé záběry jsou zajímavě orámovány či zabírány z neobvyklých úhlů, odkazujících ke comicsovému vidění a poetice, bohužel jich však ve filmu není moc. Velmi stylové je barevné ladění snímku, jemuž nelze upřít značnou fotogeničnost. Úroveň triků je velice dobrá, s tím už se však v době, kdy je za dostatečné množství peněz možné digitálně vytvořit takřka cokoliv, tak trochu počítá.

Na druhou stranu se však *Constantine* neobešel bez některých notoricky známých klišé (legrační pomocník hlavního hrdiny) a povědomých schémat (vztah Johna a Angely se vyvíjí ne zcela nepodobně zásadám tzv. „buddy movies“). Navíc lehce vykrádá *Matrix* (scéna v klubu, ta s tavícím se zrcadlem, skok přes „propast“, Johnovo oblečení¹), filmy s agentem 007 („Constantine. John Constantine“, vybavení hrdiny speciálními zbraněmi postavou, připomínající bondovského vynálezce Q), *Bladea* (místo krve na extaticky se svíjející upíry crčí ze stropu na smečku skučících démonů svěcená voda, když do nich Constantine o chvíli později o sto šest střílí, rozpadávají se taktéž „v prach“) a několik dalších snímků. Nečiní to sice tak nezakrytě a neomaleně jako např. *Van Helsing*, ale přece.

Kromě lahůdky v podobě Petera Stormarea v roli Satana skýtá *Constantine* několik vtipných a originálních nápadů (i v pekle mají svou Bibli (apokalypsu samozřejmě popisuje jako happy end), Satan má syna...), jako celek na mě ale *Hellblazerův* svět působí spíše zmateně, malinko přeplácane a poněkud nesmyslně. Jistě, pohybuje se na půdě comicsu, jemuž by bylo pošetilé vyčítat něco takového jako např. nerealističnost. Můžeme však od něj vyžadovat, aby působil celistvějším a propracovanějším dojmem.

Jako pohan a neznaboh mám trochu problém i s náboženskými motivy, jimiž je snímek, oproti původnímu comicsu, doslova přesycen. Propaganda je možná moc silné slovo, dojmu, že se *Constantine* snaží prezentovat křesťanství tak, aby působilo „sexy“ na teenagerské publikum, se ale zbavit nemůžu. Legrační je, že snaha o zatraktivnění této víry dnešní mladé generaci často vede skrz vulgarizaci křesťanských motivů. Nedovedu si totiž představit, že by si pravověrný katolík myslel něco pozitivního např. o kovovém boxeru s vyrytými kříži.

¹ Podle tvůrců prý vychází z předlohy, což je ovšem lež, jelikož comicsový Constantine zdaleka nenosí jen černou, o obleku nemluvě; mnohem typičtějším kusem oděvu je pro něj columbovský baloňák.

Constantine není tak špatný film, jak by se z této recenze mohlo zdát. V kontextu současné americké kinematografie bych jej označil spíše za lehounce nadprůměrný. Mezi svými comicsovými bratry ale nejspíš zapadne, protože není ani tak věrný předloze jako *Hellboy*, ani tak temný jako Burtonovi *Batmani* a ani tak zábavný jako např. *Blade*. Mým osobním žebříčkem nejlepších comicsových filmů, jemuž vévodí Proyasova *Vrána* a Leeův *Hulk*, *Constantine* bohužel příliš neotřásl. Pevně věřím, že se to v brzké době povede Robertu Rodriguezovi s toužebně očekávanou adaptací Millerova bezkonkurenčního *Sin City*.